

## **Oponentský posudek disertační práce Mgr. Kláry Pučerové – Architekt Antonín Tenzer**

Filosofická fakulta, Univerzita Karlova v Praze, vedoucí práce prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc.

Disertační práce Kláry Pučerové mapuje úctyhodné dílo Antonína Tenzera, všeobecně uznávaného doyena české architektury, vynikajícího vypravěče, charismatické a morálně pevné osobnosti, jejíž tvorba kupodivu nebyla dosud uceleně interpretována.

Z práce je v každé její části cítit hluboké zapálení a obdiv doktorandky a v důsledku i vynikající znalost architekta díla. Je založena na neobyčejně důkladném studiu archivních materiálů, pozůstalosti a rozhovorů, publikovaných dobových i interpretačních textů a samozřejmě i na poznání staveb *in-situ*. Faktograficky nasycený a přesto příjemně čtivý text tak odhaluje vrstevnatý příběh vývoje Tenzerovy meziválečné i poválečné architektury, její neobyčejnou pestrost a uměleckou rozevlátost ale i důslednost a ušlechtilost; to vše na pozadí dramatických společenských změn, na které Tenzer reagoval pouze selektivně a s hlubokým uměleckým citem i prostou lidskostí. Právě tato kontinuita a věrnost vyšším zásadám z něj učinily kultovní osobnost české architektury dvacátého století a nadčasový vzor.

Disertační práce je vypracována pečlivě, s podrobným a metodicky precizním poznámkovým aparátem. Text by si však zasloužil ještě jedno autorské čtení s časovým odstupem a následnou opravu překlepů (soustředěných ve shlučích v důsledku průběžných úprav obsahu), případně vyváženější strukturování podnadpisů (srov. Nejmenší byt versus umělci u Jalty nebo dvouletkové bytové domy zařazené pod Lidice). Orientaci komplikuje čtenáři rovněž řazení ilustrací, navazující na obsah textu (tj. nikoliv obvyklé typologické nebo chronologické členění), bez jasných předělů a svou vahou nerozlišující mezi podstatným a pouze doplňkovým (srov. Paimio nebo Gardella versus Městská spořitelna ve Vsetíně – vše v rozsahu na jednu stranu).

Základní struktura textu s úvodními obecnými pasážemi a následným důkladným popisem vybraných jevů vede k tomu, že některá témata a především úvahy se v disertační práci vyskytují na více místech a v různé hloubce rozpracovanosti, což čtenáře poněkud uvádí do nejistoty a nutí k listování a ověřování, zda se téma ještě vyskytuje někde jinde důkladněji rozvedené (např. Lidice, krajina a bydlení nebo Jalta a poválečný monumentalismus). Bloky by také mohly být řazeny přirozeněji, víceméně chronologicky – tj. bydlení, Lidice, zdravotnické stavby, Jalta -, což by koneckonců lépe odpovídalo důrazu, který na jednotlivé realizace klade sama autorka (srov. obecnější popis bytových a zdravotnických staveb versus naprosto zásadní a přínosné důkladné sondy u Lidic a Jalty).

Za největší slabinu práce považuji určitou tematickou a chronologickou rozevlátost, nevyváženost textu, který osciluje mezi velmi široce pojatými pasážemi, uvádějícími Tenzerovo dílo, respektive řešené úlohy do všeobecně známého dobového kontextu (srov. Regionalismus, Zdravotnická architektura) a naopak velmi detailními popisy dispozic, konstrukcí a výtvarného řešení (srov. Jalta, terasové domy aj.). Postrádám mezipolohu, která by celou analýzu Tenzerovy tvorby zhutnila a propojila, tím, že by popsala její specifika a vývoj (o kterém se autorka v závěru sice zmiňuje, ale v hlavním textu se poněkud vytrácí). V mnoha ohledech se tyto poznatky skrývají v poznámkovém aparátu, jehož inovativnost, přínosnost a atraktivnost pro čtenáře je často větší než u hlavního textu. Začleněním řady poznámek a citací do jádra textu by se vyprávění stalo čtivějším, hutnějším a osobněji laděným.

Navzdory výše uvedeným výtkám se jedná o metodicky i mírou detailu pečlivě zpracované dílo, inovativní a potřebné téma, které odpovídá na mnohé klíčové otázky kontinuity meziválečné a poválečné architektury a výrazně tak obohacuje českou historiografii.

Oponovaný elaborát splňuje požadavky standardně kladené na disertační práci a doporučuji jej proto k obhajobě. Disertační práci doporučuji klasifikovat „prospěla“.

Doc. Ing. arch. Petr Vorlík, Ph.D.

V Praze 18. 5. 2015